

Lietat' možno aj v rozprávkovom svete

Jena Opoldusová

© Petek, a.s.

O dva dni sa otvoria brány 21. ročníka Bienále ilustrácií Bratislava. V Dome kultúry čaká na návštevníkov 2 470 ilustrácií od 388 výtvarníkov z 38 krajín. Okrem súťažnej kolekcie medzinárodný projekt ponúka množstvo sprievodných výstav a podujatí, určených nielen deťom. Meno nového laureáta Grand Prix BIB a mená nositeľov piatich Zlatých jabĺčok vyhlási medzinárodná porota v piatok predpoludním, kurátorka BIB Barbara Brathová však už má tip na víťaza. Zatiaľ tajný.

Vizuálom BIB je lietadlo, letisková hala, brány A a B. Prečo budeme tento rok lietať?

Lietat' môžeme nielen fyzicky v lietadle, ale aj vo fantázii, v oblakoch, v rozprávkovom svete. Lietadlo a lietanie chápem ako symbol a metaforu. Na druhej strane lietadlo je frekventovaný dopravný prostriedok, ktorý prenáša ľudí do iných svetov. Napokon aj ilustrácie k nám do Bratislavy prileteli z celého sveta.

V čom sa 21. ročník medzinárodnej súťažnej prehliadky odlišuje od predchádzajúcich výstav?

Po prvý raz je inštalácia ilustrácií podľa kontinentov, čo sa v predchádzajúcich ročníkoch nepodarilo presadiť. Zmena prináša jednoduchšiu orientáciu. A vypuklejšia je aj konfrontácia jednotlivých kontinentov a kultúr. Nový spôsob radenia považujem za zaujímavý nielen z odborného

Brathová

Barbara Brathová je kurátorkou 21. ročníka súťažnej prehliadky Bienále ilustrácií Bratislava, ktorá bude v bratislavskom Dome kultúry na námestí SNP do konca októbra.

FOTO PRAVDA: ROBERT HÜTTNER

hľadiska, ale aj pre deti, ktoré majú možnosť hľadať charakteristické znaky kresieb z jednotlivých krajín.

Z dvadsiatky prihlásených slovenských výtvarníkov ste na výstavu vybrali ilustrácie len práce trinástich.

Výber bol založený na kvalite. Tento rok je o niečo viac zastúpená mladšia generácia, čo je veľmi sympatické a pozitívne. Vystavujeme práce Marty Matlovičovej, Dany Moravčíkovej či Bystrika Vanča, čo sú ľudia združení okolo Asociácie sloven-

ských ilustrátorov, veľmi agilní a maximálne tvoriví. Majú však absolútne vysokú konkurenciu v staršej generácii, pretože na výstave sú vzhľadom na posledné vydané knihy excelentné ilustrácie Dušana Kállaya a Jany Kiseľovej - Sitekovej.

Akými cestami sa v súčasnosti uberá knižná ilustrácia?

V poslednom čase sa strašne preferuje computerová grafika rôznej podoby a kombinácie. Dokonca v tomto ročníku máme rekordných 50 ilustrátorov, ktorí sa prezentujú computerovou grafikou. Je to asi príznačné pre dobu, ale menej povzbudivé pre výtvarníkov a odborníkov. Čo sa týka charakteristiky tvorby jednotlivých krajín, nie všetky sa dajú ľahko rozpoznať ako v predchádzajúcich ročníkoch. Tu sa dostávame k otázke globalizácie. Je to moment, ktorý už zasahuje aj do výtvarného umenia. Ilustrátorov - a je jedno, či na Slovensku, alebo inde vo svete - tlačia vydavateľia alebo dopyt do istého výtvarného vkusu. Vyhrotená identita sa posúva do úzadia a tvorba sa prispôbuje všeobecnému vkusu, čo v umení považujem za veľmi nebezpečné a alarmujúce.

Samostatnou výstavou predstavujete tvorbu nositeľa Grand Prix BIB 2005 Aliho Rezu Goldouziana z Iránu.

Pred dvoma rokmi bol prekvapením, pretože sa prezentoval dvoma absolútne odlišnými štýlmi. Výrazne geometrickým až dekoratívnym a totálne klasicistickou ilustráciou, za ktorou bolo cítiť

štetec maliara, ktorý sa zaoberá detailom a veľkolepým maliarskym gestom. Na tohtoročnej výstave ide skôr o veľké štylizované objekty a figúry, ktoré sú plošné a v striedmych farbách. A v Goldouzianových ilustráciách je doslova zakódovaný nesmierny vtip a humor. Je to grandiózna výstava, prinášajúca ďaleko lepšie práce, aké boli ocenené na predchádzajúcom ročníku BIB.

Divácku príťažlivosť sľubuje výstava ilustrátorky Viery Gergelovej.

Pravidelne predstavujeme v reťazi tvorbu už nežijúcich slovenských autorov, ktorí získali cenu na BIB. Práce Viery Gergelovej sú v každom prípade čarovné. Výstava odкрýva štyri polohy jej tvorby, počiatky aj vrchol.

Samostatná výstava predstavuje aj dielo Luboslava Pala, ktorý získal Zlaté jablčko pred dvoma rokmi.

Zdalo sa mi prinajmenšom vhodné prezentovať jeho autor-skú výstavu vzhľadom na to, že my ako Slovensko sme získali Zlaté jablčko BIB 2005. Výstava Mačka vo vreci, ktorá je prvou komplexnejšou prezentáciou Luboslava Pala, bude v Bibiane. Časť kolekcie sa orientuje na štýl ocenených kníh, ktoré vyšli vo vydavateľstve Bohem Press. Vydavateľstvo ilustrátora do značnej miery aj spopularizovalo. Nový štýl začal Palo používať po účasti na workshope UNESCO BIB 2001, po ktorom absolútne zmenil kompozíciu, nazeranie na ilustráciu aj techniku.